角花仔恰素花仔, 洪錦田

Kak-hue-á kah sòo-hue-á, Âng Gìm-tshân

海翁台語文學月刊第 108 期

Hái-ang Tâi-gí Bûn-hak Geh-khan Tē 108 Kî

角花仔,是一領色水鮮豔的 tsấu 囡仔小洋裝,伊掛(kuì/kuà)佇店頭的玻璃櫥仔內底。

Kak-hue-á, sī tsit-niá sik-tsuí sián-iām ê tsấu-gín-á sió iûnn-tsong, i kuà tī tiàm-thâu ê po-lê tû-á lāi-té.

這領衫的中逝(tsuā), 紩(thīnn)七粒金色的鈕仔, 閃閃爍爍(siám-siám-sinnh-sinnh), 足唌人目--的; 下裙繡兩隻白兔仔, 足古錐的。

Tsit-niá sann--ê tiòng tsuā, thīnn (thīnn) tshit liap kim-sik-ê liú-á, siám-siám-sinnh-sinnh, tsiok siânn lâng bok--ê; Ē-kûn siù nng tsiah peh-thòo-á, tsiok koo-tsui--ê.

按呢的花草,毋知唌倒偌儕愛穿媠的 tsấu 囡仔咧?毋過掛(kuà/kuì)欲規月日,攏無人來交關。

Án-ne ê hue-tsháu, m̄-tsai siânn tó luā tse7 ài-tshīng suí ê tsấu-gín-á--leh ? M̄-koh kuà (kuà / kuì) beh kui gueh-lit, lóng bô lâng lâi kau-kuan.

有一工,來一个穿插蓋高尚的中年婦人人(hū-jîn-lâng),牽伊的查某囝對(uì)店頭行過。

Ū tsit kang, lâi tsit ê tshīng-tshah kài ko-siōng ê tiong-liân hū-jîn-lâng, khan i ê tsa-bóo-kiánn uì tiàm-thâu kiânn-kuè.

「母仔!你看咧!足媠足古錐的洋裝呢(neh)!……人欲挃這軀啦……」, tsấu 囡仔指對玻璃櫥內底。

" Bú--á! Lí khuànn--leh! Tsiok suí tsiok kóo-tsui ê iûnn-tsong--neh! ······Lâng beh tih tsit su--lah······", tsắu-gín-á kí tuì po-lê-tû lāi-té.

「好啊啦!莫吵!咱閣來去看猶有較媠的無?」阿母按呢共講。

" hó--ah--lah! Mài tshá! Lán koh lâi-khì khuànn iáu ū khah suí--ê bô? " A-bú án-ne kā kóng.

「毋啦!人較合意這領啦!好心咧啦、阿母……」,查囡仔予老母共喝 (hat)止,煞張張掣掣(tshuah-tshuah),那講那吼……。

" m--lah! Lâng khah kah-ì tsit-niá--lah! Hó-sim--leh--lah 、 a-bú······", tsấu-gín-á hōo lāu-bú kā hat-tsí, suah tiunn-tiunn-tshuah-tshuah, ná kóng ná háu······.

「好、好、好啦!阿妙乖一咱就買這軀好啦!莫吼乎(honnh),乖─」。
"hó、hó、hó--lah! A-biāu kuai — lán tō bé tsit su hó--lah! Mài háu--honnh, kuai —— ".

老母共囡仔騙恬囉,就按呢角花仔,就成(tsiânn)做阿妙上惜的一領洋裝衫。

Lāu-bú kā gín-á phiàn tiām--looh, to7 án-ne kak-hue-á, tō tsiânn-tsò a-biāu siōng sioh ê tsit niá iûnn-tsong-sann.

角花仔 hống 拍派,帶入去阿妙的衫櫥仔內。衫櫥仔早就狹纖纖(éh tsinn tsinn)矣,毋閣阿妙共 huâi 舊漚臭的衫仔裙,攏 sak 一邊,留一大位予角花仔通跔(ku);

Kak-hue-á hőng phah-phài, tuà jĺp-khì a-biāu ê sann-tû-á-lāi. Sann-tû-á tsá-tioh eh-tsinn-tsinn --ah, m̄ koh a-biāu kā huâi kū àu-tshàu ê sann-á kûn, lóng sak tslt-pinn, lâu tslt tuā-uī hōo kak-hue-á thang ku;

主人一下共倖(sīng),致使角花仔對遮舊厝邊,誠看無上目。

Tsú-lâng tsit-ē kā sīng, tì-sú kak-hue-á tuì tsia kū tshù-pinn, tsiânn khuànn bô tsiūnn-bak.

自伊綴阿妙了後,見擺若欲出外的時陣,攏予阿妙穿牢牢(tiâu tiâu),因端是角花仔的款樣,攏予人足呵咾的,一寡查囡仔伴會邪(sânn)倚來……,毋才會阿妙愈來愈佮意角花仔;

Tsū i tè a-biāu liáu-āu, kiàn-pái nā beh tshut-guā ê sî-tsūn, lóng hōo a-biāu tshīng tiâu-tiâu, in-tuann sī kak-hue-á ê khuán-iūnn, lóng hōo--lâng tsiok o-ló--ê, tslt-kuá tsấu-gín-á phuānn ē sânn-uá--lâi······, m̄ tsiah ē a-biāu jú lâi jú kah-ì kak-hue-á;

益角花仔煞變甲足目頭懸,臭煬塊塊(tshàu iāng tè ×),攏袂癮(giàn)恰 huâi 舊厝邊相借問。

Iah kak-hue-á suah piàn-kah tsiok bak-thâu-kuân, tshàu-iāng tè-tè, lóng bē giàn kah hiâ huâi kū tshù-pinn sio-tsioh-m̄ng.

「角花仔,你有影足媠的 liòo!阮攏足欣羨、足佮意你 liòo……」,運動 衫開喙共呵咾。

" kak-hue-á, lí ū-iánn tsiok suí--ê liòo! Gún lóng tsiok him-siān, tsiok kah-ì--lí liòo·····-", ūn-tōng-sann khui-tshuì kā o-ló.

「哎呀(--āi-iâ)! Tsiâ 欲愛你佮意咧,你咧媠面!莫傷 phīng 倚來 ôo ······ 離較開咧較無蠓······」,角花仔那講那徙跤。

"--āi-iâ! Tsiâ beh ài--lí kah-ì--leh, lí leh suí bīn! Mai3 siunn phīng-uá lâi ôo······ Lī khah khui--leh khah bô báng······", kak-hue-á ná kóng ná suá-kha.

「角花仔,莫遐孤 khut 啦!逐家攏是厝邊兜,好朋友呢(neh) ······」褲裙看袂做得,就共踏話囉······。

" kak-hue-á, bók hiâ koo-khút--lah! Ták-ke lóng-sī tshù-pinn-tau, hó-pîng-iú neh······" khòo-kûn khuànn bē-tsò-tit, tō kā táh-uē--looh······.

「Tsiâ 佮你是好朋友!活欲衰著。佮你這款褲毋成褲、裙毋成裙,像半陰陽(iam iûnn)的,愈看愈母(gê),â ······閃、閃啦!」角花仔講出呸瀾(phuì nuā)的話。

" Tsiâ kah lí-sī hó-pîng-iú! Uah-beh sue--tioh. Kah lí tsit-khuán khòo m̄-tsiânn khòo, kûn m̄-tsiânn kûn, tshiūnn puànn-iam-iûnn--ê, jú khuànn jú gê, â ······ Siám, siám--lah! " kak-hue-á kóng-tshut phuì-nuāê uē.

「莫吵好毋!活欲齪(tsak)死……」,彼爿當咧嗚嗚(onn ×)睏的拍鐵仔褲大的,忍袂牢、大喝一聲。一時的,聲說攏恬去……;

" bok tshá hó--m! Uah-beh tsak--sí·····", hit-pîng tng-teh onn-onn-khùn ê phah-thih-á-khòo tuā--ê, jím-bē-tiâu, tuā-huah tsit siann. Tsit-sî-ê, siann-sueh lóng tiām--khì·····;

角花仔佇幽靜的衫櫥仔內,恬恬仔佇回想:嘿(hah)、嘿、阮阿妙生日彼一工眾人誠共呵咾,講看伊彼款純真,活骨、足歡喜的款曲,帶塗跤兜連 踅幾ā輾(liàn)塊 hống看,像一隻蛾(iàh)仔飛起飛落,人阮的心情嘛綴伊清彩起來……。

Kak-hue-á tī iu-tsīng ê sann-tû-á-lāi, tiām-tiām-á tī huê-sióng : hah, hah, gún a-biāu senn-jit hit tsit kang tsìng-lâng tsiânn kā o-ló, kóng khuànn i hit-khuán sûn-tsin, uah-kut 、 tsiok huann-hí ê khuán-khiok, tài thôo-kha-tau liân seh kuí-ā liàn tè hống khuànn, tshiūnn tsit tsiah iah-á pue khí pue loh, lâng gún ê simtsîng mā tuè i tshing-tshái khí-lâi······.

「阿母啊!足媠的呢!感謝你òo!」角花仔佇衫櫥仔內,聽阿妙咧共 in 母仔說謝……。

" a-bú--ah! Tsiok suí--ê--neh! Kám-siā lí òo! " kak-hue-á tī sann-tû-á-lāi, thiann a-biāu teh kā in bú--á sehsiā······.

猶毋過毋知為啥代,予阿妙 tsiah 歡喜著。目 nih 仔,衫櫥仔夆開開矣,阿妙手裡提一領純白色的洋裝,胸前紩(thīnn)一粒實(tsat)腹、金爍爍、金雞心型的金片;

Á-m̄-kò m̄-tsai uī siánn tāi, hōo a-biāu tsiah huann-hí-tioh. Bak-nih-á, sann-tû-á hống khui--khui--ah, a-biāu tshiú--lí theh tsit-niá sûn-peh-sik ê iûnn-tsong, hing-tsîng thīnn tsit liap tsat-pak kim-sih-sih kim-ke-sim-hîng ê kim-phinn3;

絲質透明的手碗(ńg),閣釣(tiò)一隻幼秀的蛾(iah)仔結,裙裾閣 kún 一沿有花草的 lueh-sù,看落樸真閣大方。

Si-tsit thàu-bîng ê tshiú-ńg, koh tiò tslt tsiah iù-siù ê iah-á kiat, kûn-ki koh kúntslt iân ū hue-tsháu ê lueh-sù, khuànn-loh phoh-tsin koh tāi-hong.

阿妙出一下力,掰(pué)開洗了閣洗的舊衫,共這軀純白色的洋裝,掛 (kuì/kuà)佇角花仔的邊仔,喙 phué 浮出笑微微的面容,才閣共門關好勢。

A-biāu tshut tsit-ē lat, pué khui sé-liáu koh sé ê kū sann, kā tsit su sûn-peh-sik ê iûnn-tsong, kuà (kuì / kuà) tī kak-hue-á ê pinn-á, tshuì-phué phû tshut tshiò-bî-bî ê bīn-iông, tsiah koh kā mng kuainn hó-sè.

角花仔一看,用吐地邪眼(thòo tē siâ gán)的表情,掠這个新厝邊金金看……。

Kak-hue-á tsit-khuànn, iōng thòo-tē-siâ-gán ê piáu-tsîng, liah tsit ê sin tshù-pinn kim-kim-khuànn......

「Ueh!白衫番啊!你對佗位來的?我一下佮你對目,就感覺足刺鑿(tshì tshak)著……」,角花仔講著話是一款足臭火、足無細膩的氣(khuì)口。

" Ueh! Peh-sann-huan--ah! Lí tuì tó-uī lâi--ê ? Guá tsit-ē kah lí tuì-bak, tō kám-kak tsiok tshì-tshak-tioh·····", kak-hue-á kóng-tioh uē sī tsit-khuán tsiok tshàu-hué, tsiok bô sè-jī ê khuì-kháu.

「òo!歹勢啦!我號做素花仔,初見面……,誠歡喜佮你做厝邊……」, 素花仔有禮有教咧共回答。

" òo! Pháinn-sè--lah! Guá hō-tsò sòo-hue-á, tshoo-kìnn-bīn······, tsiânn huann-hí kah lí tsò tshù-pinn······", sòo-hue-á ū lé ū kà teh kā hê-tap.

「素花仔! Hngh! 莫傷 kheh 倚來 ôo,看你規身軀白透龍的,毋知有病抑無咧……?」角花仔直 ka 搖手,閣兼掰(pué)手,表示袂癮(giàn)恰伊握(at)手。

" sòo-hue-á! Hngh! Mai3 siunn kheh-uá lâi ôo, khuànn--lí kui sing-khu peh-thàu-liông ê, m̄ tsai ū-penn7 ah bô leh······? " kak-hue-á tit ka iô-tshiú, koh kiam pué tshiú, piáu-sī be7 giànkah i at-tshiú.

「對不住啦!我毋知佗落得失著你乎(honnh) ······?」素花仔誠細膩按呢ka 應。

" tuì-put-tsū--lah! Guá m̄-tsai tó loh tik-sit tioh lí--honnh······?" sòo-hue-á tsiânn sè-jī án-ne ka ìn.

「嘿(heh)!你來到這搭(tah),就是得失著我矣,好啊!莫囉唆、我無想欲恰你答喙鼓……。」角花仔講煞,隨越頭做伊摔(siak)大眠矣。

"--heh (heh)! Lí lâi-kàu tsit-tah, tō-sī tik-sit tioh guá--ah, hó--ah! Mai3 lô-so, guá bô siūnn beh kah lí tap-tshuì-kóo·····. " kak-hue-á kóng-suah, suî uat-thâu tsò i siak-tuā-bîn--ah.

幾禮拜了後,阿妙的阿舅欲娶某矣,阿妙就揀素花仔來穿,佇落地鏡面頭前,phîn-á-phîn、照(tsiò)á 照,那照那笑 sai-sai。

Kuí-lé-pài liáu-āu, a-biāu ê a-kū beh tshuā-bóo--ah, a-biāu tō kíng sòo-hue-á lâi tshīng, tī lok-tē kiànn-bīn thâu-tsîng, phîn-a2-phîn tsiò-á-tsiò, ná tsiò ná tshiò-sai-sai.

Uâ!感覺家己足成一个公主咧;猶毋過,這款的情況,予角花仔看著,愈看愈起bái毛、起gê目。

Uâ! Kám-kak ka-kī tsiok-sîng tsit-ê kong-tsú--leh; Iá-m-koh, tsit-khuán ê tsîng-hóng, hōo kak-hue-á khuànn--tioh, lú khuànn lú khí-bái-mng, khí gê-bak.

有一工, 佇一个機緣, 角花仔佮素花仔同齊佇洗衫機內底, 鬥陣洗身軀;

Ū tsit kang, tī tsit ê ki-iân, kak-hue-á kah sòo-hue-á tâng-tsê tī sé-sann-ki lāi-té, tàu-tīn sé-sing-khu;

角花仔看素花仔,人伊一身軀白 sut-sut,予主人阿妙 ka tshuā 出 tshuā 入,足目空赤的,一時的起妒賢,伊就想一齣奸詭步,欲予素花仔好看。

Kak-hue-á khuànn sòo-hue-á, lâng i tsit sing-khu peh-sut-sut, hōo tsú-lâng a-biāu ka tshuā-tshut tshuā-jip, tsiok bak-khang tshiah--ê, tsit-sî-ê khí-tòo-hiân, i tioh siūnn tsit tshut kan-kuí-pōo, beh hōo sòo-hue-á hó-khuànn.

佇洗衫機內底,伊就下性命弄家己的衫佮裙,予色水攏吐吐出來,順著衫槽 khut 仔 tih 轉踅的當中,七噴(phùn)八噴,三 tòo 四,甲素花仔規身軀全是五彩色的、花疤 lí 貓。

Tī sé-sann-ki lāi-té, i to7 hē-sìnn-miā lāng ka-kī-ê sann kah kûn, hōo sik-tsuí lóng thóo-thóo tshut-lâi, sūn-tioh sann-tsô-khut-á tih tńg seh-ê tang-tiong, tshit-phùn-peh-phùn, sann-tòo-sì, kah sòo-hue-á kui sing-khu tsuân-sī gōo-tshái-sik--ê 、 hue-pa-lí-niau.

素花仔苦苦 ka 哀求,講伊莫遐無天良;毋通做彼款損(sńg)命命、遐損斷人的惡毒步、失德代。

sòo-hue-á khóo-khóo ka ai-kiû, kóng i mia3 hiah bô thian-liông; M̄-thang tsò hit-khuán sńg-miā-miā, hiah sún-tuān-lâng ê ok-tok-pōo, sit-tik tāi.

伊愈咻喝、角花仔愈刁致故;噴(phùn)甲素花仔全身無一跡是白的,按呢才露出 kắng 創贏的奸雄笑……。

I jú hiu-huah, kak-hue-á jú thiau-tì-kòo; Phùn-kah sòo-hue-á tsuân-sin bô tsit jiah sī peh ê, án-ne tsiah lōo-tshut kắng tshòng iânn ê kan-hiông-tshiò······.

可憐代呀可憐代!素花仔這陣 hoo 甲無成一領衫樣,伊那看家己那傷心;現不現,屈(khut)佇槽仔內底,叫天、天袂應,叫地、地袂答,煞一直大哭大吼。

Khó-liân-tāi a2 khó-liân-tāi! Sòo-hue-á tsit-tsūn hoo kah bô-sîng tsit niá sann iūnn, i ná khuànn ka-kī ná siong-sim; Hiān put hiān, khut tī tsô-á lāi-té, kiò thinn, thinn bē ìn, kiò tē, tē bē tap, suah it-tit tuā khàu tuā háu.

阿妙共 in 洗好勢,看見素花仔哪會變甲花疤貍 lí 貓,就誠受氣,隨共擲 (tàn)帶糞埽桶裡。

A-biāu kā in sé hó-sè, khuànn-kìnn sòo-hue-á ná-ē piàn-kah hue-pa-lí-niau, tō tsiânn siū-khì, suî-kā tàn-tài pùn-sò-tháng--lí.

益角花仔看一下,暢甲掠袂牢,佇想講:「uâ!這聲予我創一下有夠媠氣的,這步用了袂bái,此去阿妙就干焦佮意我一个啦呼(hòo)!哈、哈、哈……」。

Iah kak-hue-á khuànn--tsit-ē, thiòng-kah liàh bē-tiâu, tī siūnn kóng: " uâ! Tsit-siann hōo--guá tshòng--tsit-ē ū-kàu suí-khuì--ê, tsit-pōo īng-liáu bē bái, tshú khì a-biāu tō kan-na kah-ì guá tsit ê--lah hòo! Ha, ha, ha······".

阿妙維落又閣共角花仔搦(lak)起來,面仔 tsiâu lik 色,大叫一聲:「hânn!今(tann)去了了矣,連這領也(ā)退色?退甲袂孝孤得……,鮮豔的色水攏無去矣,我挃(tih)欲創啥?」講煞,也順紲共伊擲(tàn)落去糞埽桶裡。

A-biāu suà-loh iū koh kā kak-hue-á lak khí--lâi, bīn-á tsiâu lik-sik, tuā-kiò tsit siann: "hânn! tann khì liáu-liáu--ah, liân tsit niá ā thè-sik? Thè kah bē-hàu-koo-tit······, sián-iām ê sik-tsuí lóng bô khì--ah, guá tih beh tshòng siánn? "kóng-suah, iā sūn-suà kā-i tàn loh-khì pùn-sò-tháng--lí.

Kak-hue-á ê kan-tshiò-siann bô khì--ah, tsit ê bīn nā tsiáu-kiān--leh, hiān-tshú-sî tsuân-sin lóng sng-thiànn (tāi-khài thóo siunn tsē ê khuán), phê-bah piàn-kah peh-phú-peh-phú, tsit-si-á khuì-lat to bô, khiā bē tiâu tē, nńg-siô-siô the tī tháng-á-lāi.

益素花仔伊呢(neh)?人伊腹腸誠有,隨踏倚去共捋(luah)胸坎,掠筋路,按呢才沓沓仔得(tik)定落來。

Iah sòo-hue-á i --neh? Lâng i pak-tng tsiann ū, suî tah-uá khì kā luah hing-khám, liah kin-lōo, án-ne tsiah tah-tah-á tik-tiann--loh-lai.

元氣有矣!喘氣順矣!這當陣,角花仔真反悔對伊下毒手,一直共會 (huē)失禮、求寬諒,兩个才握 (at) 手講和。

Guân-khì ū--ah! Tshuán-khuì sūn--ah! Tsit tàng tsun7, kak-hue-á tsin huán-hué tuì i hē-tok-tshiú, it-tlt kā huē-sit-lé, kiû khuann-liōng, nng-ê tsiah at-tshiú kóng-hô.

隔轉工下畫, in 同齊 hống 掉到(tshia kàu)糞埽場裡。下晡時仔,日頭炎熱,臭味滿四界。

Keh tńg kang ē-tàu, in tâng-tsê hőng tshia kàu pùn-sò-tiûnn--lí. Ē-poo sî-á, jlt-thâu iām-juah, tshàu-bī muá-sì-kuè.

在場的害物(mih)仔,攏是 huâi 癩 ko 爛癆(nuā-lô)、生頭發尾、瘸跤破相、uai-ko-tshī-tshuah,看著活欲起雞母皮……。

Tsāi-tiûnn ê hāi-mih-á, lóng-sī huâi thái-ko nuā-lô, senn-thâu-huat-bué, khê-kha phuà-siùnn, uai-ko-tshī-tshuah, khuànn--tioh uah-beh khí ke-bó-phuê······.

蹛這款的所在有夠齷齪(ak-tsak),無破病嘛會硬(ngī)去予臭味激死。

Tuà tsit-khuán ê sóo-tsāi ū-kàu ak-tsak, bô phuà-pēnn mā ē ngī khì hōo tshàu-bī kik-sí.

佳哉仔佳哉,到甲欲暗仔,有一个收歹銅舊錫的阿姨,看 in 猶閣媠媠咧, 就隨共抾(khioh)走。

Ka-tsài-á-kai-tsài, kàu-kah beh-àm-á, ū tsit ê siu phái-tâng-kū-siah ê a-î, khuànn in iáu koh suí-suí--leh, tō suî-kā khioh tsáu.

這个有疼心的阿姨,閣共 in 重(tîng)洗身軀一擺,曝(phak)焦了後,提熨斗共熨甲像新的仝款,精差色水有較失(sit)。

Tsit ê ū-thiànn-sim ê a-î, koh kā in tîng sé-sing-khu tsit pái, phak ta liáu-āu, theh ut-táu kā ut kah tshiūnn sin ê kāng-khuán, tsing-tsha sik-tsuí ū-khah sit.

當伊共 in 提予家己的查某团的時陣,是歡喜甲那行那蹌(tshíng)跤……,益角花仔佮素花仔,兩个一下相對看,煞規面笑吻吻(bún-bún)的花蕊,一蕊一蕊一直浮出來……。

Tòng i kā in theh hōo ka-kī ê tsa-bóo-kiánn ê sî-tsūn, sī huann-hí-kah ná kiânn ná tshíng kha······, iah kak-hue-á kah sòo-hue-á, nōg ê tsit-ē sio tuì-khuànn, suah kui-bīn tshiò-bún-bún ê hue-luí, tsit-luí-tsit-luí it-tit phû tshut-lâi······.

huâi: hia 的意思